

Duiken met een doel

Duiker Matthijs Holtkamp uit Almelo doet onderzoek naar de waterkwaliteit in Het Grasbroek. „We willen weten wat de opwarming van de aarde betekent voor het leven onder water in Twente.”

Ferry de Goeijen
Bornerbroek

Hij begon op zijn 22ste met duiken. Tien jaar, en zo'n twintig opleidingen later, is Matthijs Holtkamp duikinstructeur. De 32-jarige Almeloër beoefent zijn passie in heel Europa. Zo duikt hij regelmatig op wrakken in Kroatië, en naar grotten in Frankrijk. Toch geniet hij evenveel van een duik in Het Grasbroek, tussen de snoeken en baarzen. Bovendien duikt hij in Bornerbroek met een doel. „Aan het begin van het jaar zijn we daar gestart met Project Baseline. Het wereldwijde project heeft al op diverse plekken, zoals in het Groot Barrièrerif, het grootste koraalrif ter wereld voor de kust van

“**We onderzoeken het water op drie verschillende dieptes**

—Matthijs Holtkamp

Noord-Oost Australië, aange- toond wat de opwarming van de aarde met het leven onder water doet. We willen ook in kaart brengen wat het effect is op de wateren in Twente.”

Database

Het project is in 1990 opgezet door de duikers van het Amerikaanse Global Water Explorers (GUE). Holtkamp is de enige duikinstructeur in het oosten van Nederland. „Het is een duikmethode, die overal ter wereld hetzelfde wordt aangeleerd. GUE hanteert drie pijlers: exploratie, educatie en conservatie”, zegt Holtkamp. „Dus we ontdekken de wereld onder water, willen mensen leren duiken, en tegelijkertijd een bijdrage leveren aan het behoud van het onderwaterleven. Vandaar dat er jaren geleden gestart is met het onderzoek. Overal ter wereld worden dergelijke metingen gedaan. De uitkomsten worden in een database gezet.”

In Vinkeveen worden al enkele jaren metingen verricht voor Project Baseline. En nu is Holtkamp begonnen in Twente, in het 13 meter diepe Grasbroek. „Want de bodem is overal anders”, zegt hij. „Ik kwam weleens een oudere duiker

▲ Matthijs Holtkamp doet in Het Grasbroek onderzoek naar de kwaliteit van het onderwaterleven. FOTO CARLO TER ELLEN

tegen, die me vertelde: 'Vroeger was het zicht hier veel beter'. Maar toen ik hem vroeg hoe hij dat zo zeker wist, kreeg ik het antwoord: 'Dat kun je toch zien?' Met dit onderzoek kunnen we aantonen of het zicht daadwerkelijk minder wordt.”

De metingen zijn niet ingewikkeld. In Het Grasbroek zijn drie meetpalen geplaatst. „Hier onderzoeken we het water op drie dieptes: 3, 6, en 9 meter. Door middel van een touwtje, met om de meter een knoop, kunnen we het zicht meten.” Ook de watertemperatuur,

die op de dieptemeter van de duikers staat, wordt genoteerd. „Dat doen we minimaal een keer per maand.” Holtkamp, die met een team van twintig duikers de metingen uitvoert, leert mensen de basisbeginselen van het 'technisch duiken', waaronder het duiken in grotten, op wrakken en op diepte. De duiktechnieken van de internationale standaardmethode van GUE helpen bij het doen onderzoek. „In tegenstelling tot normale duikcursussen, leer je via GUE altijd horizontaal te duiken in plaats van verticaal”, zegt Holtkamp. „Daarnaast leren deelnemers achteruit zwem-

men. En dat is dan weer een handige beweging als je onderzoek wilt doen.”

Troebel

Dat de aarde opwarmt, staat vast, zegt Holtkamp. „Maar wij willen zien wat de gevolgen zijn onder het wateroppervlakte. Wat doet het met het zicht op diverse diepten. En wat doet het met het leven? Als het water warm is, wordt het vaak troebel door algen. Maar door die algen, krijgen plantjes op diepte bijvoorbeeld niet genoeg licht om te kunnen leven.”

Project Baseline Twente wil uit-

breiden in de regio. „Daarbij denken we aan de Leemslagenplas in Almelo en het Rutbekerveld in Enschede, waar je officieel niet mag duiken. Alleen als je meerdere plas-

“**We maken ons kennelijk niet druk om wat er onder water gebeurt**

—Matthijs Holtkamp

sen onderzoekt, is zo'n onderzoek valide. Ook willen we het onderzoek op termijn uitbreiden met meer methodes, als het meten van pH-waarden. Maar we kregen van GUE de tip om simpel te beginnen.”

Het verbaast Holtkamp dat er niet meer dergelijke onderzoeken zijn in onze regio. „Als binnen tien jaar een heel bos in Almelo plots zou uitsterven, zou de stad te klein zijn. Omdat het zichtbaar is. Maar wat er onder water gebeurt, maken we ons kennelijk niet druk om”, aldus Holtkamp.